

REISMANN-GRONE, Theodor (Meppen 30 september 1863 – Essen 29 maart 1949).

Studeerde geschiedenis, staatswetenschappen en germanistiek in Berlijn, München en Halle, waar hij in 1888 promoveerde. Reismann-Grone was korte tijd stenograaf in de Rijksdag en daarna voor het verbond van de Ruhr-mijnbouw werkzaam in Düsseldorf. In december 1894 werd hij hoofdredacteur en mede-eigenaar van de *Rheinisch-Westfälische Zeitung* in Essen. Van 1933 tot 1937 was hij burgemeester van Essen.

Zijn belangstelling voor Vlaanderen ontstond al in zijn jeugd in Meppen, waar toen nog veel Nederlands werd gesproken. Als jongen las Reismann-Grone de werken van Hendrik Conscience in de originele versie. Bij een bezoek aan Antwerpen maakte hij in 1892 kennis met Pol de Mont. Deze cultureel getinte belangstelling kreeg een politieke dimensie in het *Alldeutscher Verband* dat Reismann-Grone in 1891 hielp oprichten en waarvan hij, tot hij in 1915 met slaande deuren ontslag nam, bestuurslid was.

Nadat in 1897 de eerste lompe Alduitse toenaderingspogingen tot de V.B. op felle protesten waren gebotst, trok Reismann-Grone binnen het verbond de bevoegdheid voor de betrekkingen met Vlaanderen naar zich toe. Als vrucht van twee reizen naar Vlaanderen die hij in september 1897 en april 1898 maakte, verscheen tussen oktober 1898 en eind 1905 het tijdschrift *Germania*. Reismann-Grone was gedurende heel die tijd de enige geldschietster van het blad waarin hij de Vlaamse sympathie voor het Tsjechische nationalisme bestreed en in 1899-1900 campagne voerde voor een Duits-Nederlands tolverbond. Op het Alduitse congres in Düsseldorf in september 1911 stelde hij dat de Vlamingen nood hadden aan hechte aanleuning bij de

Duitse taal en cultuur, omdat ze volgens hem op eigen kracht geen tegenwicht konden vormen tegen de Franse cultuurinvloed in België. In februari 1912 lichtte hij de Duitse marinetop in Berlijn over de Vlaamse kwestie in. Op het Alduitse congres in 1913 haalde hij fel uit naar de **Groot-Nederlandse** strekking in de V.B. en klaagde over een “vervreemding” tussen Duitsers en Vlamingen.

Na het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog stuurde Reismann-Grone in november 1914 een rapport over het Vlaamse vraagstuk naar rijkskanselier **Theobald von Bethmann-Hollweg**. Ten minste drie keer – in december 1914, februari 1915 en januari 1916 – vertoefde hij in Brussel voor besprekingen over de **Flamenpolitik** met gouverneur-generaal **Moritz von Bissing** en topambtenaren van het bezettingsbestuur. Ook na de oorlog had hij nog contact met enkele activistische ballingen en bleef in zijn krant aandacht besteden aan de Vlaamse zaak. Eind de jaren 1930 zou hij de geldschieter geweest zijn van het tijdschrift van de **Duitsch-Vlaamsche Arbeidsgemeenschap**.

WERKEN: *Die deutschen Reichshäfen und das Zollbündnis mit den Niederlanden*, 1899; – ‘Zur Wirtschaftspolitik Mitteleuropas’, in *Germania*, jg. 6, nr. 6 (1904), p. 338-352; – *Der Erdenkrieg und die Alldeutschen*, 1919.

LITERATUUR: L. Buning, ‘Reismann-Grone, het Alldeutscher Verband en de Vlamingen’, in *WT*, jg. 34 (1975), p. 223-262; – B. de Corte, *Het tijdschrift Germania in het kader van de Vlaams-Duitse betrekkingen*, KUL, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, 1982.

WINFRIED DOLDERER